

Instruks for stipendkomitéane for Statens kunstnarstipend

Fastsatt av utvalet for Statens kunstnarstipend 11.06.2026

Innhald

Innhald	1
Innleiande føringar	3
Om instruksen	3
Mandat, myndigheit og ansvar	3
Forbod mot å sjølv søke stipend når ein sit i ein komité	3
Forvaltningsrettslege rammer og prinsipp	4
Armlengdeprinsippet	4
Habilitet	4
Teieplikt	5
Offentlegheit	5
Saklegheit	6
Likebehandling	6
Klagerett	6
Føringar for tolking og bruk av forskrifta	7
Kven kan få stipend	7
Vurderingsgrunnlaget	7
Definisjonen av «yrkesaktiv kunstnar»	8
Om stipendtypene	8
<i>Arbeidsstipend</i>	8
<i>Arbeidsstipend for nyetablerte kunstnarar</i>	9
<i>Stipend for etablerte kunstnarar</i>	9
<i>Stipend for seniorkunstnarar</i>	9
<i>Diversestipend</i>	10
<i>Etableringsstipend for unge kunstnarar</i>	10
Storleiken og lengda på stipend	11

Fordeling mellom stipendtypar	11
Vurdering av yrkesaktivitet - garantiinntekta	12
Føringar om organisering og gjennomføring av komitéarbeidet	13
Organisering av vurderingsarbeidet.....	13
Komitémedlemmane si rolle.....	13
Rolla som komitéleiar	13
Tidsbruk og grundigheit i saksbehandlinga	14
Sekretariatet si rolle og ansvar.....	14
Komitéane sine skriftlege grunngevingar og innstillingar	15
Føringar for kunstnargruppene	16
Vedlegg.....	17

Innleiande føringar

Om instruksen

Denne instruks fastset bindande føringar for korleis stipendkomitéane skal tolke og bruke føresegnene i forskrifta når dei behandlar søknadar til Statens kunstnarstipend, og for korleis verksemda i komitéane elles skal vere.

Statens kunstnarstipend er ei statleg ordning. Forvaltninga må følgje forvaltningsretten, mellom anna prinsipp for likebehandling og god forvaltningsskikk. Instruksen for stipendkomitéane skal sikre at søkjarar og stipendmottakarar blir behandla likt på tvers av kunstretningane, sikre god forvaltningsskikk og ansvarleg ressursbruk.

Mandat, myndigheit og ansvar

Statens kunstnarstipend blir forvalta av utvalet for Statens kunstnarstipend (heretter «utvalet»). Det er utvalet som gjer vedtak om tildeling eller avslag på stipend, og som har ansvar for at ordninga blir forvalta i tråd med forskrifta.

Vedtaka om tildeling av stipend blir gjort på bakgrunn av innstilling frå dei 19 sakkunnige stipendkomitéane, samansett av fagfellar med kompetanse på det aktuelle kunstmrådet. Utvalet er ikkje bunde av innstillinga frå stipendkomitéane.

Utvalet for Statens kunstnarstipend kan gi instruks som er bindande for stipendkomitéane.

Forbod mot å sjølv søke stipend når ein sit i ein komité

Komitémedlemmer, inkludert varamedlemmer, kan ikkje søke om stipend innanfor kunstnargruppa dei sjølv sitt i komité for. Utvals- og komitémedlemmer kan fortsette å få stipend i tråd med vedtak som er gjort før oppnemningsperioden.

Forvaltningsrettslege rammer og prinsipp

Statens kunstnarstipend er ei statleg ordning, og arbeidet i stipendkomitéane må skje innanfor rammene forvaltningsretten set. Forvaltningsretten er ei samlenemning for alle reglar som gjeld for forvaltninga, både sjølve forvaltningslova, særlovene som gjeld for feltet, og prinsippa og grunnlovsføresegnene desse har forankring i. Under gjer vi greie for nokre av dei mest sentrale prinsippa som påverkar komitéane sitt arbeid.

Armlengdeprinsippet

Utvalet si forvaltning av Statens kunstnarstipend skjer på armlengds avstand frå politiske styresmakter, for å sikre at dei kunstfaglege vurderingane som ligg til grunn for vedtaka ikkje er påverka av styresmaktene sine politiske synspunkt. Kultur- og likestillingsdepartementet (heretter departementet) kan ikkje instruere utvalet i saker som gjeld kunst- og kulturfagleg skjønn. Departementet kan heller ikkje overprøve utvalet si kunst- og kulturfaglege skjønnsutøving i klagesaker. Dette gjeld òg det skjønnet som er utført av komitéane, og som ligg til grunn for vedtaka til utvalet.

Komitéane si rolle i å sikre armlengdeprinsippet er først og fremst å bidra til forsvarleg saksbehandling med gode fagfellevurderingar innanfor rammene for ordninga.

Habilitet

Komitéane i Statens kunstnarstipend skal følgje forvaltningslova sine reglar om habilitet. Komitémedlemmer skal ikkje delta i behandlinga, heller ikkje førebuinga, av saker dei er inhabile i.

Dei automatiske inhabilitetsgrunnane som er refererte under, leier til inhabilitet utan særskild vurdering. Ein kan også bli inhabil etter ei *skjønnsvurdering* av om medlemmen si tilknytning til søkar er eigna til å svekke tilliten til at ho kan vere upartisk i vurderinga. Dette kan vere tilfelle i saker der medlemmen til dømes er nær ven, uven, har eit viktig profesjonelt samarbeid med vedkomande, eller på andre måtar har økonomiske bindingar til vedkomande.

Dei *automatiske inhabilitetsgrunnane* er når søkar er medlemmen sin

- noverande eller tidlegare ektefelle eller sambuar, eller noverande trulova
- slektning i rett opp- eller nedstigande linje eller ein slik slektning sin ektefelle, sambuar eller trulova
- søsken eller søskens ektefelle, sambuar eller trulova
- ektefelle, trulova eller sambuar sitt søsken eller slektning i rett opp- eller nedstigande linje
- fosterbarn eller fosterforelder
- stebarn eller steforelder

Automatisk inhabilitet inntreff òg når medlemmen har vore verje eller fullmektig for søkar etter at saka vart innleia.

I tillegg kan nokre forhold medføre *rundeinhabilitet*. Viss ein er inhabil på ein så stor del av søknadane i runden at avgjerda på dei andre sakene vil ha stor innverknad på dei ein er inhabil

på, skal medlemmer som er inhabile i søknaden avstå frå behandling av heile søknadsrunden for den aktuelle stipendtypen. Dette inntreff når medlemmet er inhabil på 10 prosent eller meir av søknadane om stipendtypen på runden. Viss komiteane deler behandlinga inn i silingsrundar, må dei vurdere rundeinhabilitet for kvar av rundane. Når stipendtypar inngår i same kvote må *rundeinhabilitet* gjelde for heile kvota. Når det gjeld diversestipend, må utrekninga ta utgangspunkt i søknadssummen på søknadane ein er inhabil på, sett opp mot kvota som heilskap.

For di komitéane er kollegiale organ, fører ikkje inhabilitet hos komitéleiaren til at resten av komitéen er inhabil.

Det er utforma egne habilitetsføresegner for Kulturdirektoratet og Statens kunstnarstipend som vedlegg til denne instruksen, som utdjupar og forklarar habilitetsføresegnene i forvaltningslova.

Den enkelte komitémedlem melder inn habilitetssaker til utvalet sitt sekretariat så snart dei har fått tilgang til søknadane. Komitéen fastset utfallet av innmeldte habilitetssaker utan at vedkomande medlem deltek.

Teieplikt

Komitémedlemmane har teieplikt både når dei sit i vervet, og etter at dei går ut av det.

Innhaldet i dei enkelte søknadane kan det vere teieplikt for. Det gjeld særleg personlege forhold og forretningsløyndomar, som også kan vere kunstnariske planar som ikkje er gjort offentlege. Det er viktig at dette innhaldet ikkje kjem på avvegar eller blir brukt i strid med det føremålet det er innhenta for.

Utvals- og komitémedlemmane sine diskusjonar, vurderingar og kommentarar, både i munnleg og skriftleg form, er òg omfatta av teieplikta ein skriv under som utvals- og komitémedlem. Det same gjeld innhaldet i dokument som førebur diskusjonar og avgjersler i utval og komitéar, slik som innstillingar og karakterar. Dette er informasjon som skal vere beskytta av omsyn til gode interne arbeidsprosessar. Teieplikta for denne informasjonen gjeld òg etter offentliggjerings vedtak.

I saker som gjeld innsyn eller medieoppslag knytt til søknadar eller andre vedtak gjort av utvalet for Statens kunstnarstipend, vil sekretariatet vurdere kva som kan bli gjort offentleg, eventuelt i samarbeid med utvalet eller komitéane. Når det gjeld grensegangen mellom teieplikta og utvals- og komitémedlemmane sin ytringsfridom, står det meir om dette i etiske retningslinjer for statstenesta.

Offentlegheit

Alle innbyggjarar har som hovudregel rett til innsyn i dokument som er ein del av saksbehandlinga i offentlege organ, etter reglane i offentleglova. Det finst unntak frå denne hovudregelen, der nokon er absolutte, blant anna for dokument som er omfatta av teieplikt, sjå punktet over. For andre dokumenttypar, kan forvaltninga halde (delar av) dokumenta tilbake viss omsyna for tilbakehald veg tyngre enn omsynet til offentlegheit. Det gjeld egne reglar for innsyn i dokumenta i eiga sak. For desse dokumenta er unntaksreglane litt snevrare enn for alminneleg innsyn.

Sekretariatet for utvalet tek avgjersler om innsyn i utvalet og komitéane sine dokument etter delegering frå utvalet. Der komitéane mottok krav om innsyn, skal dei vidaresende kravet til sekretariatet for utvalet. Eventuelle klager over avslag på innsyn blir avgjorde i Kultur- og likestillingsdepartementet.

Saklegheit

Forvaltninga av Statens kunstnarstipend skal skje på sakleg måte. I alle saker til behandling, skal det berre bli lagt vekt på dei omsyna som er relevante for avgjersla etter det rammeverket den blir tatt innanfor. Rammeverket inkluderer både grunnlov, lov, forskrift og dokument som retningslinjer og instruksar.

I alle saker til behandling, skal komitéane berre leggje vekt på opplysningar som er sakleg relevante for å kunne ta ei avgjersle i saka. Dersom komitéane legg vekt på andre opplysningar enn dei som går fram av søknadane, skal dette bli dokumentert på saka og referatført.

Likebehandling

Likebehandlingsprinsippet, som også kan bli omtalt som forbodet mot usakleg forskjellsbehandling, gjeld òg for arbeidet med Statens kunstnarstipend. Prinsippet slår fast at like saker skal bli behandla likt, men dermed også at ulike saker kan bli behandla ulikt. Det skal vere ein sakleg grunn for å behandle elles like saker ulikt.

Klagerett

Alle partar i forvaltningssaker kan klage på vedtaka som blir gjort. Kultur- og likestillingsdepartementet er klageinstans for enkeltvedtaka utvalet for Statens kunstnarstipend gjer etter forskrifta. Departementet kan ikkje overprøve vedtak gjort av utvalet når det kjem til det kunst- og kulturfaglege skjønnet, jf. forskrift 20. november 1987 nr. 924.

Klager som skal bli realitetsbehandla, er klager som gjeld blant anna utvalet eller komitéane si saksbehandling, rettsbruk og faktagrunnlag, og påstandar om skjønnsfeil, mellom anna usakleg forskjellsbehandling. Der utvalet har fastsett korleis føresegnene i forskrifta kan bli tolka, og dette får innverknad på søkjarane sine retter og plikter, kan det òg vere grunnlag for klagesak. I klagesaker skal stipendkomitéen kunne gi svar på eventuelle spørsmål utvalet treng å få svar på for å behandle klaga. Det er viktig at komitéen grunnngir vedtaka sine i tråd med instruksen for å sikre tilstrekkeleg saksgrunnlag.

Klager skal bli sendt til utvalet. Dersom dei blir sendt til komitéen, skal komitéen vidaresende dei.

Føringar for tolking og bruk av forskrifta

Kven kan få stipend

§ 5. Kven kan få stipend

Kunstnarar som i hovudsak bur og arbeider i Noreg, kan få stipend.

Det kan gjerast unntak frå første ledd dersom søkjaren si verksemd har innverknad på kunst- og kulturlivet i Noreg.

§ 7. Utdanning og andre arbeidsforhold

Kunstnarar som tar utdanning som svarer til meir enn 15 studiepoeng per semester, kan ikkje få stipend.

Den som får stipend etter §§ 18–21, kan ikkje vere tilsett i stilling over 50 prosent i løpet av kalenderåret ein får stipend

§ 8. Fleire stipend

Ingen kan få meir enn eitt stipend nemnt i §§ 18–21 samtidig.

Mottakarar av stipend etter §§ 18–21 kan i tillegg få stipend nemnt i §§ 22–23.

Mottakarar av statsstipend kan ikkje få stipend frå Statens kunstnarstipend.

Kunstnarskapet har innverknad på norsk kunst- og kulturliv viss kunstnaren gjennom sitt kunstnariske virke har særlege tilknytingspunkt til Noreg eller norsk kunst- og kulturliv. Kunstnarskapet skal ha betydning for kunstfeltet.

Komitéane skal grunngi både innvilging og avslag på søknad om unntak frå bu- og virkekravet / Komitéane skal grunngi unntak frå bu- og virkekravet. I sin grunngiving for innvilging skal komitéen skildre innverknaden søkaren har på kunst- og kulturlivet i Noreg, og på denne måten grunngi kvifor komitéen meiner vilkåret for unntak er oppfylt. I avslag på søknad om unntak frå bu- og virkekravet skal komiteen skildre kvifor søkjaren ikkje innfrir unntaksvilkåra.

At dei objektive vilkåra for å få stipend er oppfylt, vil bli stadfesta i søknaden ved eigenerklæring. Viss det er tvil om søkar oppfyller vilkåra, kan komitéen rette spørsmål om dette til utvalet sitt sekretariat.

Komiteen skal vurdere søknadane som har kome inn til kunstnargruppa. Om komitéen innstiller til avslag berre fordi ein søkar ikkje blir rekna å tilhøyre kunstnargruppa, må komitéen grunngi det.

Vurderingsgrunnlaget

§ 6. Kriterium for tildeling

Ved vurdering av søknader som oppfyller vilkåra i § 5 og kapittel 3, skal det berre leggjast vekt på kunstnarleg aktivitet og kvalitet.

Komitémedlemmane kan ved vurderinga av søknadane ikkje ta omsyn til andre kriterium enn kunstnarleg aktivitet og kvalitet, som til dømes medlemskap i kunstnarorganisasjonar. Stipenda skal gå til dei kunstnarane som skaper og utøver den kunsten som har den høgaste kvaliteten. Kvalitetsomgrepet rommar omsyn til at eit mangfald av ulike kunstnarlege ytringar skal kunne bli skapt som følgje av stipenda.

I konteksten av fagfellevurderingar under Statens kunstnarstipend må kvalitet bli forstått gjennom diskusjonar mellom fagfellar som vil ha ulike synspunkt på kva som er god kunst, basert på deira kjennskap til kunstfeltet, kompetanse og kunnskap. Sidan diskusjonane skal konkludere med tildeling av stipend frå ein avgrensa pott med midlar, inneber kunstnarleg kvalitet òg at ulike kunstnarskap blir samanlikna. Fagfelleorgana må vurdere kva søknadar som er best samanlikna med dei andre søknadane til same frist.

Ved vurdering av kunstnarleg aktivitet og kvalitet for etableringsstipendet for unge kunstnarar, kan komitéane leggje vekt på aktivitet under studietida frå relevante studium. Det inneber at komitéane kan leggje vekt på studentaktivitet i vurderinga så lenge det gjeld eit studie som er relatert til den kunstnarlege verksemda kunstnaren søker på bakgrunn av. Dette er å forstå som ei presisering av hovudregelen om at det berre skal leggjast vekt på kunstnarleg kvalitet og aktivitet, som gjeld for denne stipendtypen.

For diversestipend og etableringsstipend for unge kunstnarar, skal komitéane i tillegg til vurderinga av kunstnarleg kvalitet og aktivitet, vurdere om og i kva grad kostnadene det er søkt om stipend til, har betydning for den kunstnarlege verksemda.

Definisjonen av «yrkesaktiv kunstnar»

§ 3. Definisjonar

Som yrkesaktive kunstnarar etter denne forskrifta blir rekna personar som har det aktuelle kunstområdet som profesjonelt virke

Kva som utgjer å ha kunst som profesjonelt virke kan variere mellom kunstfeltet, men inneber arbeid med skaping eller utøving av kunst med yrkesmessig føremål. Uttrykket «profesjonell» peiker òg på at kunstnaren har kompetanse, anten basert på utdanning eller på dokumentert praksis. Normalt vil profesjonell yrkesaktivitet innebere inntekt frå arbeidet.

Om komitéen innstiller til avslag fordi ein søker ikkje blir rekna som «yrkesaktiv kunstnar», må komitéen grunngi det.

Om stipendtypane

Arbeidsstipend

§ 18. Arbeidsstipend

Alle yrkesaktive kunstnarar kan få arbeidsstipend.

Det er søkarar som blir rekna som yrkesaktive kunstnarar etter definisjonen over som skal vurderast for stipend.

Føringar knytt til lengda på dei ulike stipendtypane blir gitt samla under.

Arbeidsstipend for nyetablerte kunstnarar

§ 19. Arbeidsstipend for nyetablerte kunstnarar

Yrkesaktive kunstnarar i ein etableringsfase kan få arbeidsstipend for nyetablerte kunstnarar.

Det er første gongs etablering som er relevant. Om ein kunstnar har vore borte frå verksemda og seinare skal reetablere seg på same kunstfelt, skal ikkje dette bli rekna som ein etableringsfase. Om ein kunstnar skal etablere seg i eit nytt kunstfelt, kan ein derimot rekne dette som ein etableringsfase.

Ein etableringsfase vil vare 3-5 år frå det tidspunktet kunstnaren startar med å ha kunstfeltet som profesjonelt virke. Etableringsfasen er den tidsavgrensa perioden i starten av ein kunstnar si karriere der kunstnaren utviklar og konsoliderer det kunstnariske uttrykket sitt, byggjer eit profesjonelt nettverk og etablerer strukturar for å kunne utøve og vidareføre ei berekraftig kunstnarisk verksemd. Perioden er prega av å byggje ein sjølvstendig praksis, etablere seg i kunstmarknaden, og søke anerkjenning i det profesjonelle kunstfeltet. Etableringsfasen er over når kunstnaren har oppnådd eit stabilt nivå av kunstnarisk aktivitet, fagleg sjølvstende, og ein etablert posisjon og/eller kontinuitet i sitt felt.

Om komitéen innstiller til avslag berre fordi ein søkar ikkje blir rekna som «i ein etableringsfase», må komitéen grunngi det. Det gjeld òg om dei innstiller til avslag fordi de meiner kunstnaren reetablerer seg på same kunstfelt. Det kan vere sakleg grunn til at etableringsfasen bør reknast å vare lengre på grunn av omsyn til særlige forhold på det aktuelle kunstfeltet. Viss komitéen meiner det gjeld på sitt felt, og byggjer på det i stipendtildelingane, må komitéen grunngi det særskilt.

Stipend for etablerte kunstnarar

§ 20. Stipend for etablerte kunstnarar

Yrkesaktive kunstnarar under 60 år som har hatt kunstnarleg aktivitet som profesjonelt virke over mange år, kan få stipend for etablerte kunstnarar.

Stipendet skal bli tildelt for ti år.

Uttrykket «mange år» peiker på at det må vere snakk om eit langvarig virke. Virket må ha vart minst fem år for å oppfylle terskelen. Kunstnarleg aktivitet og kvalitet skal bli vektlagt i vurderinga i tråd med hovudregelen for tildeling av stipend. Det vil seie at dei fem åra skal reknast frå det tidspunktet vedkomande er yrkesaktiv som kunstnar etter definisjonen i § 3.

Stipend for seniorkunstnarar

§ 21. Stipend for seniorkunstnarar

Yrkesaktive kunstnarar over 60 år som har hatt kunstnarleg aktivitet som profesjonelt hovudvirke over mange år kan få stipend for seniorkunstnarar.

Stipendet blir tildelt fram til mottakaren er 70 år. Stipendet fell bort frå månaden etter at mottakaren har fylt 70 år.

§ 20 fjerde tredje ledd, første og andre punktum gjeld tilsvarande.

Med «over 60» meiner ein at søkar må fylle 60 år i søknadsåret.

Utvalet sine merknader til kva det vil seie å ha kunstnarleg aktivitet over «mange år», gjeld tilsvarande for stipend for seniorkunstnarar som for stipend for etablerte kunstnarar.

Diversestipend

§ 22. Diversestipend

Alle yrkesaktive kunstnarar kan få diversestipend.

Diversestipend kan dekkje konkrete kostnader knytt til den kunstnarlege verksemda.

Ved tildeling og utmåling kan utvalet leggje vekt på om og i kva grad kostnadene det er søkt om stipend til, har betydning for den kunstnarlege verksemda.

Føremålet med diversestipend er å dekkje konkrete kostnader knytt til den kunstnarlege verksemda. Stipendet skal dekke utgifter til utstyr, reisekostnader, utgifter til kurs, leigekostnader og kjøp av tenester. Ein må kunne dokumentere kostnadane. Stipendet skal ikkje gå til arbeidstid.

Komitéane skal vurdere om kostnadane søknaden gjeld er støtteverdige, altså om og i kva grad kostnadene er nyttige og relevante i lys av kunstnarskapet og dei kunstnarlege planane, og om kostnadene er rimeleg prisa. Viss det er konkrete kostnader i søknaden som komitéen meiner ikkje bør vere omfatta av stipendet, skal komitéen spesifisere dette i innstillinga. Dei andre kostnadene søknaden gjeld blir automatisk omfatta av stipendet. Komitéane skal ikkje avkorte summen på anna grunnlag enn at konkrete kostnader ikkje skal vere omfatta av stipendet, at kostnadene er urimeleg prisa eller at søknadsbeløpet er høgare enn maksgrensa for stipendet.

Etableringsstipend for unge kunstnarar

§ 23. Etableringsstipend for unge kunstnarar

Kunstnarar under 35 år som er tidleg i ein etableringsfase, kan få etableringsstipend for unge kunstnarar.

Ved vurdering av kunstnarleg aktivitet og kvalitet, jf. § 5, kan det for etableringsstipenda leggjast vekt på aktivitet under studietida frå relevante studium.

Ein kunstnar kan berre få etableringsstipend ein gong.

Etableringsstipendet kan dekke konkrete kostnader knytt til den kunstnarlege verksemda.

Skilnaden mellom vilkåret «tidleg i ein etableringsfase» her og «etableringsfase» i vilkåra for arbeidsstipend for nyetablerte kunstnarar, synleggjer at dei to stipenda har noko ulike målgrupper. Etableringsstipendet skal treffe den tidlegaste delen av ein etableringsfase, og slik ivareta kunstnarar i denne særleg utfordrande fasen, mens arbeidsstipend for nyetablerte kunstnarar skal treffe heile etableringsfasen. Den tidlegaste fasen varer opptil 2 år.

Kunstnarleg aktivitet og kvalitet er også hovudregelen for tildeling av etableringsstipendet. I tillegg kan aktivitet under studietida, som eksamensoppgåver, bli vektlagt i vurderinga av kunstnarleg aktivitet og kvalitet etter § 5, så lenge utdanninga er relevant for kunstnarskapet. Dette betyr at det er aktiviteten i dei utdanningane som rettar seg direkte mot det virket kunstnaren no skal etablere seg i, som er relevant i vurderinga, for slik å kunne ivareta behova til kunstnarar som har brukt lang tid på ei utdanning. For kunstnarar som ikkje har utdanning, skal hovudregelen i § 3 leggjast til grunn som elles.

Som diversestipendet blir etableringsstipendet gitt til å dekke konkrete kostnader. Utvalet sine merknadar til uttrykket «konkrete kostnader» under diversestipend, gjeld tilsvarande for etableringsstipend for unge kunstnarar.

Om komitéen innstiller til avslag berre fordi ein søkar ikkje blir rekna som «tidleg i ein etableringsfase», må komitéen grunngi det. Det kan vere sakleg grunn til at ein lengre periode vert rekna som «tidleg i ein etableringsfase» på grunn av omsyn til særeigne forhold på det

aktuelle kunstfeltet. Viss komitéen meiner det gjeld på sitt felt, og byggjer på det i stipendtildelingane, må komitéen grunngi det særskilt.

Storleiken og lengda på stipend

§ 9. Storleiken på stipenda

Storleiken på stipenda i §§ 18–21 blir fastsett av Stortinget.

Storleiken på andre stipend blir fastsett av utvalet for Statens kunstnarstipend.

§ 18. Arbeidsstipend

Stipendet kan bli tildelt for eitt til fem år.

§ 19. Arbeidsstipend for nyetablerte kunstnarar

Stipendet kan bli tildelt for eitt til tre år.

For diversestipend og etableringsstipend for unge kunstnarar er det satt av eit beløp per ordning til fordeling. Komitéen avgjer sjølv kor store stipenda skal vere, basert på søknaden, og kor mange stipend den vil tildele innanfor totalramma. Det kan ikkje tildelast diversestipend eller etableringsstipend for unge kunstnarar på meir enn 100 000 kroner.

For dei stipendordningane som kan vare mellom eit og fleire år, skal komitéen innstille på lengde. Komitéen vel sjølv kor langt stipend dei vil innstille på, med utgangspunkt i dei tilgjengelege heimlane. Vurderinga kan bygge på kva kunstnarskap som har høgast kvalitet, men og kva tidsmessige behov kunstnarane har til planlagt verksemd og aktivitet.

Fordeling mellom stipendtypar

Kor mange stipend komitéen har til fordeling innanfor kvar av stipendtypane, kjem fram i forslag til kvotefordeling frå utvalet i midten av oktober. Komitéen legg forslaget til grunn for arbeidet sitt.

Arbeidsstipend og arbeidsstipend for nyetablerte kunstnarar har felles kvote, og komitéen står fritt til å disponere ledige stipendheimlar mellom dei to stipendordningane. Stipend for etablerte kunstnarar og stipend for seniorkunstnarar har felles kvote, og komitéen står fritt til å disponere ledige stipendheimlar mellom dei to stipendordningane.

Komitéen skal sørgje for å ivareta kunstnarar i ulike fasar av kunstnarskapa. Komitéen skal grunngi særskild om dei ikkje har innstilt nokon til stipend i enkelte kategoriar.

Vurdering av yrkesaktivitet - garantiinntekta

20.6 Betingelser for å motta garantiinntekt, krav til rapportering

For å beholde rett til å motta garantiinntekt, må kunstneren være yrkesaktiv som kunstner. Når det er gått fem år fra tildelingen av garantiinntekt til en kunstner, og senere hvert tredje år, foretas en vurdering av om vedkommende fortsatt kan anses som yrkesaktiv kunstner. Slik vurdering kan også ellers skje når det finnes særlig grunn til det.

Vurderingen foretas av Utvalget etter innstilling fra sakkyndige komiteer som nevnt i punkt 8.2

Teksten er henta frå forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere (gamal forskrift), som framleis gjeld for garantiinntektsstipenda.

Vurderinga blir gjort av utvalet på bakgrunn av innstilling frå stipendkomitéen for den kunstnargruppa kunstnaren blei tildelt garantiinntekt i. Dersom kunstnaren har vesentleg aktivitet innan ei anna kunstnargruppe enn den opphavlege, skal stipendkomitéen for begge kunstnargruppene vurdere yrkesaktiviteten.

Ved sidan av den tidsbestemte vurderinga, kan vurdering skje etter avgjerd frå utvalet. Utvalet vil i så fall gi komitéen særskilt instruks om å gjennomføre vurdering. Kunstnaren vil i slike tilfelle bli varsla før vurderinga finn stad, etter forvaltningsrettslege reglar om førehandsvarsling. Komitéen kan be utvalet om å ta ei slik avgjersle der den ser behov for det.

Det er berre yrkesaktiviteten til kunstnaren komitéen skal vurdere. Kunstnaren skal ikkje underleggjast ei ny kunstnarleg kvalitetsvurdering. Vurderinga byggjer på kunstnaren sine rapporter frå dei tre føregåande åra. Komitéen kan be om ytterlegare dokumentasjon før dei gir innstilling dersom det er nødvendig. Komitéen må dokumentere eventuell anna informasjon dei vektlegg som ikkje kjem fram av rapportane. Der kunstnaren har blitt førehandsvarsla, får vedkomande ein uttalefrist til å legge fram ny dokumentasjon.

Vurderinga tar utgangspunkt i definisjonen i § 3 i forskrift om Statens kunstnarstipend, og utvalet sine presiseringar av denne. Vurderinga av om kunstnaren er «yrkesaktiv» tar utgangspunkt i typen aktivitet kunstnaren har gjennomført, og med kva føremål. At kunstnaren er «yrkesaktiv som kunstnar» kan bli dokumentert gjennom produserte verk/verk under produksjon, formidling av verk, sal, oppdrag og liknande.

Komitéen skal i innstillinga gjere greie for korleis dei har vurdert yrkesaktiviteten. Der vurderinga landar på at kunstnaren ikkje lenger er yrkesaktiv, og dermed innstilling om tap av rett til stipend, må grunngivinga til komitéen vere konkret, byggje på dokumentert informasjon på saka, og vere mogleg å etterprøve.

Føringar om organisering og gjennomføring av komitéarbeidet

Organisering av vurderingsarbeidet

Komitéane står fritt til å organisere søknadsbehandlinga slik dei ønskjer innanfor rammene i forskrifta, forvaltningsretten og instruksen frå utvalet.

Kvar komité står fritt til å velje leiar.

Komitémedlemmane får tilgang til søknadane for individuell lesing og vurdering så snart søknadsfristen er passert.

Komitémedlemmane skal først undersøke om det er habilitetsspørsmål knytt til namna på søkarlista. Medlemmane melder spørsmål om habilitet inn til sekretariatet. Sekretariatet og komitéleiar vurderer, på bakgrunn av dei innmeldte sakene, kva tiltak som er nødvendige for å sikre at komitéen er habil og vedtaksfør, og om dei skal kalle inn varamedlemmer.

For å vere vedtaksfør må tre medlemmer som er habile vere til stades under saksbehandlinga av kvar einskild sak. Minimum to av dei som er til stades og habile må ha lest søknaden som skal bli behandla.

Komitémedlemmane si rolle

Som komitémedlem deltek du i eit kollegialt organ som fagfelle, der avgjerder blir gjort etter diskusjon med andre fagfellar. Som medlem i stipendkomitéen er det ditt ansvar å bidra til forsvarleg og sakleg behandling av søknadane.

Komitémedlemmane si individuelle vurdering av kvar einskild søknad i forkant av møtet, er utgangspunktet for ein felles diskusjon og vurdering av søknadane i møtet. Variasjon og breidde i medlemmane sin faglege kompetanse og bakgrunn skal bidra til å sikre variasjon og breidde i lesinga og vurderinga av søknadane dei behandlar.

Komitémedlemmane har ansvar for at møtet blir ein arena der alle deltar med innspel og synspunkt, òg når dei er ueinige.

Sjølv om eit medlem er oppnemnt av ein organisasjon, skal medlemmet utføre oppdraget på bakgrunn av sjølvstendig utøving av fagkunnskap. Tilknyttinga til organisasjonen skal ikkje vere førande for arbeidet i komitéen, heller ikkje dei kunst- og kulturfaglege vurderingane du gjer.

Rolla som komitéleiar

Komitéleiaren leier komitémøta, og er ansvarleg for god møtegjennomføring.

God møtegjennomføring omfattar mellom anna å sørge for forsvarleg saks- og søknadsbehandling innanfor tidsramma for møtet, og trygge rammer for fagfellevurderinga i komitéen som kollegialt organ.

Komitéeleiar har dialog med utvalet og sekretariatet for utvalet om komitéen sitt arbeid og vedtak, gjennom deltaking i utvalsmøta på førespurnad frå utvalet, eller ved spørsmål om komitéen sin praksis.

Komitéeleiar er elles rekna som medlem av fagfelleorgana på lik linje med dei andre medlemmane i komitéen, noko som mellom anna har innverknad i habilitetssaker.

Tidsbruk og grundigheit i saksbehandlinga

Saksbehandlinga i komitéen må ta utgangspunkt i rammene for budsjett som Stortinget har vedtatt, og som utvalet har sett for komitéane sitt arbeid på bakgrunn av desse. Søknadane skal bli vurdert så grundig som mogleg innanfor desse rammene.

I store komitéar med mange søkarar kan det vere føremålstenleg at komitéen innleiingsvis fordeler søknadane på mindre grupper som vurderer kvar sin part av søknadane. Søknadane kan for eksempel fordelast med utgangspunkt i medlemmane sin fagkunnskap, men det er ikkje eit krav.

I tilfelle kor den første prioriteringa mellom søkarar er gjort i mindre grupper, kan det vere behov for at heile komitéen vurderer dei høgst prioriterte søknadane. Dette for at komitémedlemmane skal ha eit best mogleg grunnlag når dei skal kome fram til ei felles innstilling i innstillingsmøtet.

Det er søknaden og dei obligatoriske vedlegga som er hovudgrunnlaget for vurderinga. Vedlegg som ikkje er obligatoriske blir lagt til grunn i den grad det er mogleg og føremålstenleg innanfor tidsramma.

Sekretariatet si rolle og ansvar

Kvar stipendkomité skal ha eige sekretariat, anten ein eller fleire sekretærar frå den organisasjonen som har oppnemnt komitéen, eller frå Kulturdirektoratet.

Sekretariatsarbeidet skal leggje til rette for at komitéane kan løyse oppdraget sitt i samsvar med lov og forskrifter, og bidra til at forvaltninga av Statens kunstnarstipend er i tråd med god forvaltningsskikk, med bistand frå utvalet sitt sekretariat.

Sekretariatet kallar inn til møte og legg til rette for god møtegjennomføring i samarbeid med komitéleiar. Sekretariatet skal gi rettleiing om søknadsbehandling og rettleie komitémedlemmane i korleis dei brukar Kulturdirektoratet sitt søknadsbehandlingssystem. Sekretariatet skal ikkje delta i søknadsbehandlinga eller gjere kunst- og kulturfaglege vurderingar, men ha ei rein administrativ rolle.

Sekretariatet skal òg sjå til at habilitetsvurderingar, innstillingar og grunngevingar blir dokumenterte i saksbehandlingssystemet, og opprette protokoll frå møtet. Sekretærane som ikkje kjem frå Kulturdirektoratet skal sørgje for at innstillingsprotokollane er klare til kontroll i sekretariatet for utvalet til den fristen som er satt.

I dei komitéane som har sekretariat i kunstnarorganisasjonane, skal utvalet sitt sekretariat føre kontroll på vegne av utvalet. Dette for å sjå til at behandlinga av søknadar skjer i tråd med lov, forskrift og instruks, forvaltningsrettslege prinsipp og føresegner, og retningslinjene for Statens kunstnarstipend. Kontrollen blir gjennomført gjennom faste rutinar og ved andre

kontrollhandlingar på førespurnad og ved behov. Komitéane og sekretariata pliktar å delta i opplæringa som utvalet sitt sekretariat gir, og elles å leggje til rette for at utvalet sitt sekretariat kan føre kontroll med komitéarbeidet, til dømes gjennom deltaking på komitémøta.

Komitéane sine skriftlege grunngevingar og innstillingar

Komitéen skal lage ein innstillingsprotokoll frå innstillingsmøtet kor komitéen gir ei kortfatta grunngeving for kvar av søkarane som er innstilt til stipend. Komitéen skal kort skildre kva moment som har vært utslagsgivande for innstillinga.

Komitéen skal og protokollføre der dei har vurdert at ein kandidat ikkje oppfyller formelle vilkår, og får avslag på det grunnlaget.

Komitéen skal gi skriftleg grunngeving for korleis dei har tolka dei vilkåra i forskrifta som har skjønnsmessig innhald:

- Om komitéen innstiller til avslag fordi ein søkar ikkje blir rekna som «yrkesaktiv kunstnar», må komitéen grunngi det.
- Om komitéen innstiller til avslag berre fordi ein søkar om arbeidsstipend for nyetablerte kunstnarar ikkje blir rekna som «i ein etableringsfase» må komitéen grunngi det.
- Om komiteen innstiller til avslag berre fordi ein søkar om etableringsstipend for unge kunstnarar ikkje blir rekna som å vere «tidleg i ein etableringsfase» må komiteen grunngi det.
- Om komitéen innstiller til avslag berre fordi ein søkar ikkje blir rekna å tilhøyre kunstnargruppa, må komitéen grunngi det.
- Komiteen skal grunngi innstilling til både innvilging og avslag på søknad om unntak frå bo- og virkekravet.

Desse grunngevingane skal gi utvalet anledning til å kontrollere at vurderinga har vore sakleg og tilstrekkeleg god. Dei skal også kunne utgjere grunnlag for etterprøving ved klage. Slike grunngevingar vil vere opne for innsyn frå søkarane.

Der to stipendtypar har felles kvote, skal komitéen grunngi særskild om dei ikkje har innstilt nokon til stipend i enkelte kategoriar.

Komitéen skal skildre og referatføre eventuelle andre opplysningar som dei vektlegg ved søknadsbehandlinga ut over dei som går fram av søknaden.

Dersom det er fleire kvalifiserte søkarar enn tilgjengelege stipend, skal komitéen oppgi minst 2-4 reservekandidatar per stipendtype. Reservekandidatar vil kunne rykke opp til stipend dersom det blir frigjort stipend i utvalsmøtet, for eksempel fordi same person er innstilt til stipend frå to ulike stipendkomitéar. Der det er felles kvote kan komitéen velgje om det skal være ei felles reserveliste eller ei prioritert reserveliste per ordning.

Dersom komitéen har vurdert yrkesaktivitet for innehavarar av garantiinntekt i si kunstnargruppe, skal komitéen lage ein eigen innstillingsprotokoll for desse sakene, som dei skal grunngi i tråd med gjennomgangen over.

Føringar for kunstnargruppene

Komiteen skal vurdere søknadane som har kome inn til kunstnargruppa. Om komitéen innstiller til avslag berre fordi ein søkar ikkje blir rekna å tilhøyre kunstnargruppa, må komitéen grunngi det.

Stipendkomitéen for biletkunstnarar skal vurdere søknader frå yrkesaktive kunstnarar som arbeider innan nye medium, tidsbasert kunst og performance, installasjon, relasjonelle og sosiale uttrykk, i tillegg til dei tradisjonelle biletkunstteknikkane maleri, teikning, grafikk, skulptur og tekstil. Gruppa inkluderer også kunstnarar som arbeider fleirmedialt, så lenge dei har hovudvirket sitt innanfor fagfeltet biletkunst.

Stipendkomitéen for fotografar skal vurdere søknader frå yrkesaktive fotografar og kunstnarar som definerer fotografi og kamerabasert kunst som hovudvirket sitt.

Stipendkomitéen for kunsthandverkarar skal vurdere søknader frå yrkesaktive kunsthandverkarar som arbeider med teknikkar og materiale innanfor fagområda keramikk, metall, tekstil, glas, tre, smykke, vevnad og andre gjenstandsbaserte tradisjonar. Gruppa inkluderer også kunsthandverkarar som arbeider tverrmedialt eller med materiale som ikkje tradisjonelt høyrer til kunsthandverket, så lenge praksisen har tydeleg forankring i handverksfaglege metodar og materialutforsking.

Stipendkomitéen for barne- og ungdomslitterære forfattarar skal vurdere søknader frå yrkesaktive forfattarar av skjønnlitteratur for barn og ungdom. Gruppa inkluderer også forfattarar av teikneseriar og sjangerhybridar med berande skjønnlitterære verkemiddel.

Stipendkomitéen for dramatikarar skal vurdere søknader frå yrkesaktive manusforfattarar og dramatikarar innan scene, film og seriar. Gruppa inkluderer også forfattarar som skriv for podkast og radio, og for andre audiovisuelle produksjonar, som til dømes spel.

Stipendkomitéen for faglitterære forfattarar og omsettarar skal vurdere søknader frå yrkesaktive forfattarar og omsettarar av sakprosa for barn, ungdom og vaksne. Med sakprosa meiner ein prosa skrive i ei essayistisk, forteljande, resonnerande, opplysende eller argumenterande form.

Stipendkomitéen for skjønnlitterære forfattarar skal vurdere søknader frå yrkesaktive forfattarar av skjønnlitteratur for vaksne. Gruppa inkluderer også forfattarar av skjønnlitterære essay, grafiske noveller og teikneseriar og gjendiktingar av lyrikk.

Stipendkomitéen for skjønnlitterære omsettarar skal vurdere søknader frå yrkesaktive omsettarar av skjønnlitteratur for barn, ungdom og vaksne. Gruppa inkluderer også omsettarar av skjønnlitterære essay, grafiske noveller og teikneseriar.

Stipendkomitéen for dansekunstnarar skal vurdere søknader frå yrkesaktive skapande og utøvande kunstnarar innan dans og koreografi. Gruppa omfattar alle stilartar og sjangrar innan dans og koreografi.

Stipendkomitéen for sceneinstruktørar skal vurdere søknader frå yrkesaktive sceneinstruktørar som arbeider med den kunstnariske iscenesettinga av teater, opera og andre sceniske uttrykk. Dette omfattar mellom anna regi, konseptutvikling og tolking av tekst, i tillegg til samarbeid med utøvarar og andre kunstnariske fagfunksjonar.

Stipendkomitéen for scenografer og kostymedesignarer skal vurdere søknader frå yrkesaktive skapande kunstnarar som arbeider visuelt og audiovisuelt for scene og film, som scenografer og kostymedesignarer. Gruppa inkluderer også lys-, lyd-, video- og maskedesignarer og designarer for figurteater, i tillegg til andre teatermedarbeidarar som arbeider kunstnarisk.

Stipendkomitéen for skodespelarar og dokkespelarar skal vurdere søknader frå yrkesaktive skodespelarar og dokkespelarar som arbeider utøvande, skapande og medskapande innan scene og film. Gruppa inkluderer skodespelarar som jobbar med musikal, revy, dubbing og andre sceniske og audiovisuelle uttrykk.

Stipendkomitéen for komponistar skal vurdere søknader frå yrkesaktive komponistar som arbeider skapande med kunst- og samtidsmusikk. Gruppa inkluderer komponistar som arbeider innan alle format, både tids- og installasjonsbasert, med akustiske, elektroniske eller nybygde instrument, og med musikk for både konsert, scene, film, TV og andre audiovisuelle medium, eller flermediale formater.

Stipendkomitéen for populærkomponistar skal vurdere søknader frå yrkesaktive komponistar som arbeider skapande med musikk eller songtekstar innan populærmusikk, inkludert musikk skriven for scene, film, TV og andre audiovisuelle medium. Gruppa gjeld låtskrivarar, komponistar, songtekstforfattarar og produsentar på tvers av sjangrar, inkludert jazz og improvisert musikk, med unntak av kunst- og samtidsmusikk.

Stipendkomitéen for musikarar, songarar og dirigentar skal vurdere søknader frå yrkesaktive utøvande musikarar, songarar og dirigentar. Gruppa omfattar utøvarar på tvers av sjangrar og praksisar, som har framføring, fortolking, improvisasjon eller musikalsk leiing som hovuddelen av det kunstnariske virket sitt. Dersom hovudtyngda i kunstnarskapet ligg i komposisjon, låtskriving, tekstproduksjon eller produsentverksemd, bør søknaden bli retta mot ei av dei relevante komponistgruppene.

Stipendkomitéen for filmkunstnarar skal vurdere søknader frå yrkesaktive filmkunstnarar innan regi, filmfoto, lyd og klipp. Gruppa omfattar filmkunstnarar innan fiksjon, dokumentar, hybridfilm, kortfilm, animasjon og kunstfilm.

Stipendkomitéen for folkekunstnarar skal vurdere søknader frå yrkesaktive folkekunstnarar innan folkedans, folkemusikk, song, tradisjonshandverk, husflid og andre folkekunstuttrykk.

Stipendkomitéen for kritikarar skal vurdere søknader frå yrkesaktive kritikarar innan visuell kunst, litteratur, musikk, dans, teater, film og alle andre kunstuttrykk. Gruppa omfattar kritikarar som arbeider innan alle format og medium som inngår i den offentlege samtalen om kunst og kultur.

Stipendkomitéen for andre kunstnargrupper skal vurdere søknader frå yrkesaktive kunstnarar kor hovudvekta av kunstnarskapet ligg i det tverrfaglege. Gruppa omfattar også yrkesaktive kunstnarar med kunstnarskap som ikkje høyrer heime i dei andre kunstnargruppene.

Vedlegg

Forskrift om Statens kunstnerstipend

Habilitetsbestemmelser for Kulturdirektoratet og Statens kunstnerstipend

Etiske retningslinjer for statstjenesten